

A kétutas doktori képzés oktatási jellemzői a Gazdálkodástani Doktori Iskolában

A Budapesti Corvinus Egyetem Intézményfejlesztési Tervével összhangban a Gazdálkodástani Doktori Iskolában a 2021/2022-es tanévben elindult a kétutas doktori képzés, ami Magyarországon egyedülálló lehetőséget kínál az eltérő fókuszú doktori képzés céljainak megvalósításához. A kétutas képzés az akadémiai és a szakértői pályán zajlik. Az akadémiai pálya azoknak szól, akik az egyetemi, kutatóintézeti tudományos karrierre vállalkoznak, míg a szakértői pálya az üzleti területen jelentkező kihívások tudományosan megalapozott módon történő megoldásához szükséges kompetenciák megszerzését célozza.

A képzés

A doktori képzés fókuszában a tudományos szemléletmód áll. A doktori képzés nagy elhivatottságot igényel a résztvevők részéről: a tudományos életben használatos elemzési megközelítések megismerése és a tanulás időigényes tevékenység, ahogy a publikálás folyamata is. A doktori képzés kiemelten fontos része a kutatás és a kutatási eredmények közzététele, publikálása. A doktori képzés kurzusai és a tanulmányi feladatok elsősorban ezekre a teendőkre készítik fel a doktori képzésben résztvevőket.

A doktori képzés (a választott pályától függetlenül) két szakaszra tagolódik. Az első két év során elsősorban a későbbi saját kutatásokhoz illeszkedő kutatási módszerek tanulása a hangsúlyosabb, míg az ezt követő két évben (a sikeres komplex vizsga után) már a doktori értekezés elkészítése a legfontosabb feladat.

A doktori képzés első két éve során kvalitatív és kvantitatív módszertani, valamint a tudományos tevékenységre felkészítő szakmai (specializációs) és készségfejlesztő tantárgyakat tanulhatnak a képzésben résztvevők. A kvalitatív és kvantitatív módszertani tárgyak esetében az akadémiai és a szakértői pályán résztvevők közösen tanulhatnak, így a kétféle pályán résztvevők kutatási érdeklődése közötti esetleges szinergiák is érvényesülhetnek. Az oktatás során a kiscsoportos feladatmegoldásokra is lehetőség van, így az akadémiai és szakértői pályán résztvevők egyaránt tanulhatnak a másik pályát választók esetleges korábbi szakmai vagy kutatási tapasztalataiból. Ugyanakkor az önálló kutatásokra felkészülés elősegítése érdekében egyéni feladatokat is meg kell oldani. Például a kvantitatív módszertani tantárgy esetében a tantárgyi teljesítmény értékeléséhez lehetőség van házidolgozatok írására, amelyek szerkezeti felépítése a későbbi publikálási tevékenység elősegítése érdekében a

doktori iskola kutatási területein elismert egyes folyóiratokban korábban megjelent cikkek szerkezeti felépítéséhez hasonló.

A munkatapasztalatok, munkahelyi problémák, aktuális kérdések tantermi órán való megjelenését, feldolgozását, a tanulási-tanítási folyamatba történő becsatornázását a kooperatív módszerek, a projektalapú tanulás, a problémaalapú tanulás, a kutatásalapú tanulás (tehát a *learning by doing* és a társas tanulás) támogatják. A tudományos gondolkodásmód elsajátítása, a kapcsolódó *soft skillek* és a legfrissebb szakmai ismeretek megszerzése feltétele az önálló tudományos munka elkészítésének. Ezt segíthetik elő azok a tanulásszervezési eljárások, tanulói tevékenységek, amelyek (a képzésben részt vevő, heterogén hallgatói csoport igényeire reagálva) egyrészt lehetővé teszi az egyéni tanulási utak kialakítását, másrészt lehetőséget teremtenek a későbbi tudományos munkát szimuláló kiscsoportos tanulói feladatok elvégzésére.

Az első tanulmányi szakasz (1-4. félév) azonban nem csupán a módszertani-elméleti szakismeretek elsajátításáról szól, ennek a folyamatnak a szakmai műhelyek munkájába való bekapcsolódás is fontos része. A doktori iskola szakmai műhelyei teremtenek lehetőséget a kutatási téma véglegesítésében, a kutatási kérdések kidolgozásában, valamint a kutatói attitűdök és rutinok kialakításában.

A képzés második szakaszában (5-8. félév) a kutatási és a publikációs cselekmény a meghatározó. Ehhez nem csak a szakmai műhelyekben való aktív részvétel elengedhetetlen (műhelyszemináriumokon való részvétel, lehetőség szerint bekapcsolódás folyó kutatásba, kutatási pályázatok előkészítésébe), hanem a témavezetővel (témavezetőkkel) való eredményes együttműködés is.

Akadémiai és szakértői pályák

A képzés az akadémiai pályát választókat a hazai és a nemzetközi egyetemeken vagy kutatóintézetekben való tudományos (és a kapcsolódó oktatási) tevékenységre készíti fel, fontos, hogy e céllal kapcsolatos attitűdökkel és motivációval rendelkezzenek.

A doktori program szakértői pályáját választók esetén fontos, hogy a doktori programba történő jelentkezéskor már jelentősebb gyakorlati tapasztalatok birtokában legyenek. A szakértői pályát választók ugyanis eddigi munkatapasztalataik és motivációik alapján olyan témákat, kérdéseket hoznak be a doktori iskolába, melyekben eddigi szakmai tudásukat társadalomtudományi kontextusban mélyítik tovább. Doktori cselekményük során teljesítik a GDI által előírt követelményeket, de

emellett kutatási eredményeik egy része hasznosítható kell, hogy legyen saját közegükben vagy más gyakorlati területeken.

A képzésben lehetőség van arra, hogy a szakértői pályát választók a doktori képzés tanulmányi feladatait bizonyos mértékben összehangolják a munkahelyi elfoglaltságokkal. A szakértői pálya kvalitatív módszertani kurzusait igény esetén hibrid formában tesszük elérhetővé, megadva a résztvevők számára azt a lehetőséget, hogy akár külföldről is becsatlakozzanak az órára. A kvantitatív (géptermi, számítógépes feladatmegoldásos) kurzusnál az írott tananyag alapján önálló felkészülésre van lehetőség, amennyiben az oktató kérése esetén online konzultáción is részt vesz a hallgató. Ez természetesen nem jelent eltérő tanulmányi követelményeket az akadémiai és a szakértői pályán: mindkét esetben ugyanolyan magas színvonalú elvárások vonatkoznak a doktori képzésben résztvevőkre.